

Uchwała Nr VI/59/2015
Rady Gminy Masłów
z dnia 26 marca 2015r.

w sprawie : Uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 594 z późniejszymi zmianami), art.4¹ ust.2 i art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz.1356 z późniejszymi zmianami), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) uchwała się co następuje :

§ 1

Uchwała się „*Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015*” stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Masłów.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr III/21/2014 Rady Gminy Masłów z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VI/59/2015
Rady Gminy Masłów
z dnia 26 marca 2015r.

GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2015

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz.1356 z późn. zm.). Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- ograniczanie dostępności do alkoholu;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Dodatkowo w związku z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami) zapisy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii rozszerzono o zadania własne gminy w obszarze profilaktyki i terapii narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- leczenie, rehabilitacje i reintegracje osób uzależnionych;
- ograniczenie szkód zdrowych i społecznych;
- nadzór nad substancjami, których uzależnienie może doprowadzić do narkomanii;
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

Zadania o których mowa wyżej zostały uwzględnione w założeniach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Masłów na lata 2009-2015 przyjętej do realizacji Uchwałą Nr XXVIII/223/09 Rady Gminy Masłów z dnia 05 lutego 2009 roku.

Rozdział I

Diagnoza problemów uzależnień w gminie Masłów.

Rozmiar występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców Gminy Masłów. W szczególności sytuacja ta dotyczy zagrożeń pojawiających się wśród dzieci i młodzieży, dlatego w 2014 roku została zlecona przez Komisję diagnoza stanu problemów uzależnień oraz zasobów umożliwiających ich rozwiązywanie. ("Raport diagnostyczny stanu problemów społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz zasoby umożliwiające ich rozwiązanie w Gminie Masłów" dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Masłów pod adresem www.maslow.pl, zakładka „Aktualności pkt. 7 Sprawozdania” .)

Badania przeprowadzone zostały w 218 osobowej grupie młodzieży z ostatnich klas szkół podstawowych oraz z gimnazjów z terenu gminy Masłów. Dotyczyły one występowania zagrożeń związanych z używaniem alkoholu, paleniem papierosów oraz używaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych.

Diagnoza problemów wynikających z nadużywania alkoholu oraz innych z nimi powiązanych pozwoliła na wyciągnięcie następujących spostrzeżeń:

1. Badania epidemiologiczne prowadzone na terenie Polski pozwalają ekstrapolować wyniki na mieszkańców gminy. Stąd stwierdzić można, że na terenie gminy (10500 mieszkańców) występuje:
  - około **200 - 250 osób uzależnionych od alkoholu** (2-3% populacji z ponad 8300 osób dorosłych),

- około **600 - 800 osób nadużywających alkoholu i pijących szkodliwie** (7-12% populacji dorosłych),
  - również około **600 - 800 osób współzależnionych** żyjących z osobą uzależnioną lub nadużywającą alkoholu (9% populacji dorosłych),
  - około **600 – 800 dzieci** żyje w rodzinach gdzie występuje problem alkoholowy.
2. Podstawowym zagrożeniem wśród badanej młodzieży spośród wszystkich środków psychoaktywnych jest używanie alkoholu. Na przestrzeni ostatnich 3 lat nastąpiło obniżenie wieku inicjacji alkoholowej z 12-13 lat do 11-12 lat. Ponad połowa badanej młodzieży miała już kontakt z alkoholem, wśród gimnazjalistów odsetek ten wynosi 65%. Wyniki te mieszczą się w średniej krajowej.
  3. W gminie istnieje wśród uczącej się młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych około 10% grupa wysokiego ryzyka związanego z używaniem alkoholu. Najbardziej zagrożona w tym zakresie jest młodzież gimnazjalna. W rodzinach badanych u 10% rodziców występuje znaczący problem alkoholowy. Uzależnionymi osobami są głównie ojcowie (9%).
  4. Wśród młodzieży gimnazjalnej 5% ankietowanych miało kontakt z narkotykami. Trzy razy częściej eksperymentowanie z narkotykami dotyczy gimnazjalistów w porównaniu z uczniami szkół podstawowych. Ci ostatni sporadycznie sięgali po dopalacze, gimnazjaliści zaś po marihuanę. Nie ujawniono żadnej stabilnej czyli stale biorącej narkotyki grupy uczniów. Niemniej nie można bagatelizować tego problemu, bowiem znaczna część uczniów uważa, że dostępność do narkotyków jest łatwa.
  5. Zjawiska przemocowe są obecne zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjalnych. Zdecydowana większość uczniów czuje się jednak w szkole bezpiecznie. Niemniej około 30% młodzieży doświadczyło jakichś form przemocy rówieśniczej. Wśród chłopców była to głównie przemoc fizyczna i materialna, wśród dziewcząt psychiczna. Młodzież ma wyraźne opory w zgłaszaniu tego zjawiska dorosłym, choć od nich oczekuje rozwiązania tego problemu.
  6. Uzyskane dane diagnostyczne sugerują, że podejmowane działania profilaktyczne choć przynoszą dobre rezultaty, nie zabezpieczają jednak w pełni przed wzrostem zagrożeń. Niepokojący jest pojawienie się eksperymentowania z narkotykami wśród gimnazjalistów oraz sięgania po dopalacze wśród uczniów szkół podstawowych.
  7. Wzrasta skuteczność oddziaływań w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu. Większość wniosków dotyczących przymusu leczenia odwykowego znajduje swe dobre rozwiązanie w oparciu o interwencje komisji. Niemniej połowa z nich trafia do sądu, jest to wskaźnikiem podobny do innych gmin.
  8. Współpraca Komisji z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej przynosi dobre wyniki. Superwizja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego przyniosła dobre oceny jego funkcjonowania.
  9. W badanych szkołach systematycznie i powszechnie realizowane są programy profilaktyczne. To co warto odnotować, to długość trwania tych programów. Jest więcej zajęć cyklicznych obejmujących więcej niż 4 spotkania niż zajęć jednospotkaniowych. Zajęcia przez młodzież oceniane są wysoko, uznawane są za atrakcyjne, zrozumiałe i ciekawe. Warto się zastanowić nad rozszerzeniem oferty profilaktycznej w szkołach.
  10. W gminie Masłów 10% młodzieży mieszka z uzależnionym rodzicem. Ma ona dostęp do świetlic środowiskowych, organizowany jest dla nich letni wypoczynek, niemniej warto zastanowić się nad poszerzeniem oferty pomocowej dla tej grupy.
  11. Konieczne jest dalsze poszerzenie odpowiednio przygotowanej kadry do prowadzenia profilaktyki (szczególnie selektywnej), interwencji, pomocy psycho-pedagogicznej oraz psychoterapii.

Rozdział II.

Cele programu.

Celem głównym *Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015* jest zmniejszenie skali zjawiska nadużywania alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych oraz podnoszenie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości picia alkoholu i nadużywania narkotyków

Cele szczegółowe:

1. Rozpoznanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Masłów oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
2. Kreowanie lokalnej polityki rozwiązywania problemów alkoholowych, służącej zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowych problemów związanych z uzależnieniami, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
3. Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez wprowadzenie do szkół oraz świetlic profesjonalnych programów profilaktyki.
4. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami.
5. Kontrola rynku napojów alkoholowych w kontekście przestrzegania zasad i warunków korzystania oraz podejmowania działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów alkoholowych- współpraca z punktem konsultacyjnym, placówkami służby zdrowia gdzie osoby uzależnione i współuzależnione mogą uzyskać profesjonalną pomoc.
7. Stwarzanie alternatywnych, ciekawszych możliwości spędzania wolnego czasu przez młodzież szkolną m.in. poprzez zachęcanie do udziału w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.

Rozdział III.

Zasoby umożliwiające realizację Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania

Probleatów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 w Gminie Masłów:

1. Zasoby instytucjonalne. Ilekroć w Programie jest mowa o :
  - a) „GKRPA” – rozumie się przez to Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Masłowie;
  - b) „GOKiS” - rozumie się przez to Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Masłowie;
  - c) „GOPS” - rozumie się przez to Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie;
  - d) „Organizacje pozarządowe” - rozumie się przez to organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie działające na terenie Gminy Masłów;
  - e) „Placówki Ochrony Zdrowia” – rozumie się przez to Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej mające siedzibę na terenie Gminy Masłów;
  - f) „Policja” - rozumie się przez to Komisariat Policji I w Kielcach;
  - g) „Poradnia Psychologiczna- Pedagogiczna” - rozumie się przez to Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bodzentynie;
  - h) „Poradnie ds. uzależnień” - rozumie się przez to Poradnię Leczenia Uzależnień z siedzibą w Kielcach ul. Jagiellońska 72, Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia z siedziba w Kielcach ul. J.N. Jeziorańskiego 65, Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia z siedziba w Kielcach ul. Grunwaldzka 47;
  - i) „Promyczek” – rozumie się przez to Placówka Wsparcia Dziennego -Promyczek;
  - j) „Sąd” - rozumie się przez to Sąd Rejonowy w Kielcach III Wydział Rodzinny i Nieletnich ul. Warszawska 44, 25-312 Kielce;
  - k) „Szkoły” - rozumie się przez to Placówki Oświatowe funkcjonujące na terenie Gminy Masłów;
  - l) „SZOO” -rozumie się przez to Samorządowy Zespół Obsługi Oświaty w Masłowie;
  - m) „Szpital” - rozumie się przez to Wojewódzki Specjalistyczny Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Morawicy;
  - n) „Urząd Gminy” - rozumie się przez to Urząd Gminy Masłów;
  - o) „Zespół Interdyscyplinarny” - rozumie się przez to Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy działający przy GOPS.

2. Zasoby kadrowe:

- a) Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- b) Psychoterapeuta;
- c) Pracownicy socjalni;
- d) Pedagodzy szkolni;
- e) Dyrektorzy szkół i nauczyciele;
- f) Policja-Komisariat Policji I w Kielcach;
- g) Zespół Interdyscyplinarny;
- h) Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Masłowie;
- i) Ochrona zdrowia w tym lekarze i pielęgniarki środowiskowe;
- j) Przedstawiciele organizacji pozarządowych;
- k) Przedstawiciele samorządu terytorialnego w tym radni i sołtysi.

Rozdział V.

Realizatorzy Programu.

1. Realizatorem zadań określonych w Programie są:
  - ✓ Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwany dalej Pełnomocnik Wójta);
  - ✓ Urząd Gminy Masłów;
  - ✓ Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Masłowie;
  - ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Masłowie;
  - ✓ Policja;
  - ✓ Pedagog szkolny;
  - ✓ Psychoterapeuta;
  - ✓ Przeszkoleni nauczyciele;
  - ✓ Inne instytucje wspierające realizację programu według potrzeb związanych z jego prawidłową realizacją;
  - ✓ Zespół Interdyscyplinarny.
2. W imieniu Wójta Gminy Masłów kontrolę merytoryczną w zakresie realizacji programu prowadzi Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomani.

Rozdział VI.

Ewaluacja Programu.

Ewaluacja służy ocenie skuteczności działań podejmowanych w ramach realizacji Programu. Stanowi również podstawę jego modyfikacji. Ewaluacja jest współczesnym wymogiem realizacji każdego programu profilaktycznego poprzez:

1. Monitoring dostępności, skuteczności, jakości oraz efektywności ekonomicznej różnych kategorii działań;
2. Monitoring potrzeb i skuteczności działań profilaktyczno - terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży oraz monitoring szkolnych programów profilaktyki.

Rozdział VII.

Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok.

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi są środki finansowe pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki na finansowanie Programu w wysokości 171.868,00 zł ujęte są w budżecie gminy w dziale 851 "Ochrona Zdrowia" w tym:
  - 1) rozdział 85153 "Zwalczanie Narkomanii". Na realizację zadań w 2015 roku zaplanowano kwotę 3.250,00 zł.
  - 2) rozdział 85154 "Przeciwdziałanie alkoholizmowi". Na realizację zadań w 2015 roku zaplanowano kwotę 168.618,00 zł.
2. Realizator programu może dokonać przesunięć w nakładach na realizację zadania określonego w niniejszym programie do 10% wartości środków, w odniesieniu do zadania, z którego przesuwane są środki jak i do zadania, na które przesuwane są środki w stosunku do zatwierzonego programu bez konieczności zmiany uchwały niniejszego programu.

Rozdział VIII.

Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowa w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 1356 z późniejszymi zmianami), ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 124 z późniejszymi zmianami), ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych.
2. Zmiany niniejszego Programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia z zastrzeżeniem Rozdziału VIII ust. 2 niniejszego programu.
3. Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programu zostanie przedstawione Radzie Gminy Masłów w rocznym sprawozdaniu z realizacji uchwały Rady Gminy.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr VI/59/2015

Rady Gminy Masłów z dnia 26 marca 2015r.

Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych prowadzona jest zgodnie z art.4¹ ust.2 Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 1356 z późn. zm.)- w postaci gminnego programu uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Stosownie do art.18² przedmiotowej ustawy dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane są na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r., poz. 124 z późniejszymi zmianami) w art. 10 stwierdza, że przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, wymienia zadania – które wymieniono w załączonym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Podstawowym celem Programu jest propagowanie zdrowego stylu życia bez używek oraz promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Rozmiar występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców naszej Gminy. Szczególną uwagę należy zwrócić na rosnący problem spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież, dlatego ważnym elementem programu są działania zmierzające do wyeliminowania picia alkoholu przez młode pokolenie. W tym celu konieczne jest wdrażanie nowoczesnych programów profilaktycznych i promowanie zdrowego stylu życia.

Zmianę Programu dokonano z uwagi na ustalenie kwot wpłat z koncesji za sprzedaż napojów alkoholowych na 2015r oraz rozliczenie Programu za 2014r. Niniejszy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 został pozytywnie zaopiniowany przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Masłowie na posiedzeniu w dniu 16.03.2015r.

Podstawa prawna: art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz.594 z późniejszymi zmianami), art.4¹ ust.2 i art.18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz.1356 z późniejszymi zmianami), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz. 124 z późniejszymi zmianami)

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.